

3836539 SCEB/M : สาขาวิชา: ชีววิทยาสภาวะแวดล้อม: วท.ม (ชีววิทยาสภาวะแวดล้อม)
เมธี หยกอุบล: แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงประชากรและการเลือกใช้พื้นที่ในการหากินของ
ค้างคาวกิตติ (*Craseonycteris thonglongyai*) ทางตะวันตกของประเทศไทย (HABITAT USE AND
THE POPULATION TREND OF KITTI'S HOG-NOSED BAT (*CRASEONYCTERIS
THONGLONGYAI*) IN DISTURBED HABITATS IN WESTERN THAILAND). คณะกรรม
การควบคุมวิทยานิพนธ์: สมโภชน์ ศรีโกสามาตร, Ph.D., วรเวณ บรอกเคลแมน, Ph.D., สุรพล
ดวงแข, M.Sc. 67 หน้า. ISBN 974-664-827-6

ค้างคาวกิตติ (*Craseonycteris thonglongyai*) เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมที่มีขนาดเล็กที่สุดในโลกซึ่งพบกระจายอยู่เฉพาะในพื้นที่จำกัดในภาคตะวันตกของประเทศไทยและถูกจัดเป็นสัตว์ป่าที่ตกอยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์ (Endangered Species) โดยสหพันธรัฐนานาชาติว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติ (IUCN) การศึกษาเพื่อประเมินสถานภาพและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรของค้างคาวชนิดนี้ได้ขาดหายไปเป็นระยะเวลากว่าสิบปี และไม่เคยมีการศึกษานิเวศวิทยาของค้างคาวชนิดนี้ในพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือรบกวนจากกิจกรรมต่างๆ โดยมนุษย์เพื่อตรวจสอบความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเพื่อประเมินแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรและตรวจสอบหาปัจจัยคุกคามซึ่งอาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ โดยดำเนินการเป็นสามขั้นตอน ได้แก่ ประเมินจำนวนประชากรและการสำรวจถ้ำ, ศึกษาพฤติกรรมการใช้พื้นที่หากินและเส้นทางบินเฉพาะ, และตรวจสอบการใช้พื้นที่หาอาหารในพื้นที่ผสมระหว่างป่าเต็งรังเสื่อมโทรมและไร่มันสำปะหลัง

การศึกษานี้พบจำนวนประชากรโดยรวมของค้างคาวกิตติมากกว่าในอดีตเนื่องจากการสำรวจพบถ้ำใหม่ๆเพิ่มขึ้น โดยพบเพิ่มจากจำนวนประมาณ 2,000 ตัวเป็น 2,656 ตัว ในขณะที่จำนวนประชากรในกลุ่มถ้ำเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน โดยพบจำนวน 1,382 ตัวจากจำนวนเดิม 1,536 ตัว แต่พบว่าจำนวนค้างคาวในแต่ละถ้ำและอัตราส่วนของถ้ำที่พบค้างคาวมีแนวโน้มลดลงตามระดับการรบกวนในถ้ำที่เพิ่มขึ้น

ค้างคาวกิตติบินหาอาหารโดยใช้เส้นทางบินเฉพาะซึ่งพบว่ามี การเชื่อมต่อกันระหว่างถ้ำและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพพื้นที่ ค้างคาวชนิดนี้สามารถบินหาอาหารในพื้นที่กิ่งเมืองกิ่งชนบทและพื้นที่สวนผลไม้และไม้ยืนต้นหลายประเภทแต่หลีกเลี่ยงพื้นที่โล่งของไร่มันสำปะหลังแม้ว่าปริมาณแมลงจะไม่แตกต่างกัน